

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Udrag fra Forskrevet

Citation: Drachmann, Holger: "Forskrevet", i Drachmann, Holger: *Forskrevet*, udg. af Lars Peter Rømhild, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 675. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-drachmann14valshoot-idm140708758369360.pdf> (tilgået 15. maj 2024)

Anvendt udgave: Forskrevet

Digteren takkede den svenske kritiker i et både varmt og sigende brev den 21. marts 1891,30 skønt Hanssons psykologiske Drachmann-portræt langt fra er smigrende. Svenskerens behandling af romanen er selektiv, men også intelligent og sensitiv. I sin artikel til et tysk publikum forsøger Hansson at præsentere de tre nordiske forfattere med deres aktuelle seneste bog både som nationale typer og kulturelle opponenter. Hansson distancerer sig udtrykkeligt fra Taines lære om tid og miljø som digtningsskabende kræfter, men er positiv over for den nyere »folkepsykologi« (der vel langt hen var en udmøntning af Taines tredje faktor: »racen«). Som udpræget nationaltype opfatter han i hvert fald Drachmann: følsom og skønhedsbevæget, men viljesvag, svingende, eminent lyrisk. Således også den store bog *Forskr* .: til den ene side realistisk, til den anden romantisk. Dette går helt ind i personerne, der snart er kækt udadvendte, snart månesygt sværmeriske. Digterkritikeren Hansson kan måske heller ikke selv overalt siges at magte formidlingen mellem analytisk systematik og med- og videredigtende impressionisme; men til artiklens fine pointer hører hans iagttagelse af, hvordan billedet - og karakteren? - af de tre mænd Ulf, Gerhard og Halvvig forædles gennem deres tilbedelse af Edith. Hun er både den proletariske varietésangerinde og en elverskikkelse, poesien og folkets sjæl, et *symbol* . Hansson bruger 676 dette sidste ord, og i hans halvfemser-retorik betyder det klart nok noget mindre afgrænset og entydigt end i stilistikken; det er snarere en religionspsykologisk kategori.